

УДК: 616.89

І. Я. Пінчук¹, Р. М. Богачев², М. С. Осійчук², С. С. Шум¹, О. О. Суховий¹
**СТАН ВИКОНАННЯ ДИСЕРТАЦІЙНИХ РОБІТ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ «ПСИХІАТРІЯ»,
 «НАРКОЛОГІЯ» ТА «МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ» (МЕДИЧНІ НАУКИ) У ВИЩИХ
 НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ ЗА ПЕРІОД 2010-2012 РР. ТА І ПІВРІЧЧЯ 2013 Р.**

¹Український НДІ соціальної і судової психіатрії та наркології МОЗ України²Міністерство охорони здоров'я України

Ключові слова: дисертація, кандидат медичних наук, доктор медичних наук, аспірантура, докторантура, психіатрія, наркологія, медична психологія

Організація підготовки та підвищення кваліфікації наукових і науково-педагогічних кадрів, відповідно до ст. 39 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», здійснюється державою «з метою постійного поновлення інтелектуального потенціалу суспільства, розвитку та поширення наукової і технічної культури, розвитку новаторства, сприяння творчості працівників наукової та науково-технічної діяльності». У ст. 19 даного закону зазначається, що «основними формами підготовки наукових кадрів є аспірантура та докторантура». Підготовка кандидатів і докторів наук здійснюється вищими навчальними закладами третього і четвертого рівнів акредитації та науково-дослідними установами. Власне захист дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня кандидата або доктора наук є результатом підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні.

Враховуючи, що Українському науково-дослідному інституту соціальної і судової психіатрії та наркології МОЗ України надано статус головної установи в галузі соціальної і судової психіатрії та наркології, нами було проаналізовано стан виконання дисертаційних робіт за спеціальностями «Психіатрія», «Наркологія» та «Медична психологія» (медичні науки) у вищих навчальних закладах України за період 2010–2012 рр. та I півріччя 2013 р. До Інституту надійшли матеріали з 26 кафедр, що здійснюють педагогічну діяльність у галузі психіатрії у 17 вищих навчальних закладах, підпорядкованих МОЗ України.

Перед безпосереднім аналізом отриманої інформації, наводимо короткий огляд стану підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів в Україні. Згідно з даними Державної служби статистики України, за період незалежності нашої держави спостерігається ситуація, де кількість кандидатів та докторів наук, а також аспірантів і докторантів щороку зростає (табл. 1), у той час як кількість працівників наукових організацій і, власне, дослідників – неухильно зменшується (табл. 2).

Незважаючи на суттєве щорічне зменшення чисельності дослідників, до 2008 року спостерігалось збільшення кількості докторів наук та кандидатів наук, які працюють у наукових організаціях. Після 2008 року, що співпадає з періодом світової економічної кризи, кількість кандидатів наук у наукових організаціях почала зменшуватись, але кількість докторів наук, після деяких коливань, продовжила поступово зростати. Варто також звернути увагу на щорічне зростання протягом останніх 10 років відносної кількості докторів та кандидатів наук серед числа дослідників – з 24,6% у 2004 р. до 30,8% у 2013 р. (відносна кількість докторів та кандидатів наук серед загального числа працівників наукових організацій зростала дещо повільніше – з 12,2% у 2004 р. до 16,3% у 2013 р.) Враховуючи, що за останні 10 років чисельність дослідників наукових організацій зменшилась на 22,9%, а загальна чисельність осіб, які працюють в наукових організаціях, зменшилась на 28,2%, тенденція до концентрації висококваліфікованих наукових кадрів у наукових установах є несприятливою, а це свідчить

Таблиця 1

Чисельність наукових кадрів

Рік	Доктори наук	Кандидати наук	Докторанти	Аспіранти
2004	11573	65839	1271	28412
2005	12014	68291	1315	29866
2006	12488	71893	1373	31293
2007	12845	74191	1418	32497
2008	13423	77763	1476	33344
2009	13866	81169	1463	34115
2010	14418	84000	1561	34653
2011	14895	84979	1631	34192
2012	15592	88057	1814	33640

Таблиця 2

Працівники наукових організацій

Рік	Всього, осіб	Чисельність дослідників, осіб	Чисельність докторів наук, осіб	Чисельність кандидатів наук, осіб	Відносна кількість докторів та кандидатів наук серед дослідників, %
2004	173622	85742	4114	16983	24,6
2005	170579	85246	4180	16983	24,8
2006	160788	80497	4265	16961	26,4
2007	155549	78832	4390	16989	27,1
2008	149699	77355	4459	17145	27,9
2009	146800	76147	4443	17135	28,3
2010	141086	73413	4481	17009	29,3
2011	134741	70378	4417	16203	29,3
2012	129945	68599	4489	15963	29,8
III квартал 2013	124723	66139	4549	15834	30,8

про погіршення процесу оновлення наукових кадрів та обмаль допоміжного персоналу.

Співвідношення між кількістю докторів і кандидатів наук, які працюють у наукових організаціях, та загальною кількістю докторів і кандидатів наук (табл. 3), свідчить про стрімке щорічне збільшення абсолютної та відносної кількості осіб, які захистили дисертаційні роботи та працюють поза межами наукових організацій.

За даними Державної служби статистики, в Україні упродовж 2012 р. кількість докторантур збільшилась на 1,9% – (271 заклад). З них 168 вищих навчальних закладів та 103 науково-дослідних інститутів. Підготовку аспірантів здійснювала 521 установа, що менше у порівнянні з попереднім роком на 0,6%, із них 270 науково-дослідних інститутів та 251 вищий навчальний заклад.

Станом на 2012 р. в аспірантурі навчались 33640 осіб. Кількість аспірантів, які навчались за медичною галуззю науки, станом на 2012 р., складала 1648 осіб

(4,9% від загальної кількості аспірантів). За 2012 р. до аспірантури було прийнято 9916 осіб, з них за медичною галуззю науки – 470 осіб (4,7% від загальної кількості); закінчили аспірантуру 8499 осіб, з них за медичною галуззю науки – 437 осіб (5,1% від загальної кількості).

Станом на 2012 р. у докторантурі навчались 1814 осіб. Кількість докторантів, які навчались за медичною галуззю науки, станом на 2012 р., складала 39 осіб (2,1% від загальної кількості докторантів). За 2012 р. до докторантури було прийнято 639 осіб, з них за медичною галуззю науки – 15 осіб (2,3% від загальної кількості); закінчили докторантуру 424 особи, з них за медичною галуззю науки – 9 осіб (2,1% від загальної кількості). Із загальної кількості випущених аспірантів/докторантів за період навчання тільки кожен четвертий аспірант та кожний третій докторант захистили дисертацію.

Серед загальної чисельності кандидатів та докторів наук, станом на 2012 р. (88057 кандидатів наук та

Таблиця 3

Співвідношення між кількістю докторів і кандидатів наук, які працюють у наукових організаціях, та їх загальною чисельністю

Рік	Загальна чисельність докторів наук, осіб	Чисельність докторів наук, які працюють у наукових організаціях, осіб	Відносна кількість докторів наук, які працюють у наукових організаціях, %	Загальна чисельність кандидатів наук, осіб	Чисельність кандидатів наук, які працюють у наукових організаціях, осіб	Відносна кількість кандидатів наук, які працюють у наукових організаціях, %
2004	11573	4114	35,5	65839	16983	25,8
2005	12014	4180	34,8	68291	16983	24,9
2006	12488	4265	34,2	71893	16961	23,6
2007	12845	4390	34,2	74191	16989	22,9
2008	13423	4459	33,2	77763	17145	22,0
2009	13866	4443	32,0	81169	17135	21,1
2010	14418	4481	31,1	84000	17009	20,2
2011	14895	4417	29,7	84979	16203	19,1
2012	15592	4489	28,8	88057	15963	18,1

15592 доктори наук), найбільша кількість за регіонами України, припадала на м. Київ (23902 кандидати наук та 5585 докторів наук), Харківську (12230 кандидатів наук та 2179 докторів наук) та Львівську область (6401 кандидат наук та 1066 докторів наук).

За останнє десятиріччя спостерігається суттєве збільшення питомої ваги кандидатів наук – жінок, з 39,3%, станом на 2005 р., до 49,0% у 2012 р.; а також докторів наук – жінок, з 17,7%, станом на 2005 р., до 25,4% у 2012 р. Кількість жінок серед аспірантів у 2012 р. склала 60,1%, серед докторантів – 52,0%.

Розподіл кандидатів наук за віком суттєво змінився. Так, станом на 2000 р., частка кандидатів наук, віком до 30 років, складала 3,1%, а віком 30–40 років – 15,8%. Станом на 2012 р. частка кандидатів наук, віком до 30 років, зросла до 7,1%, а віком 30–40 років – до 29,3%. Також характерними є зміни вікового розподілу серед докторів наук: у порівнянні з 2000 р., відносна чисельність наймолодшої групи (віком до 40 років) докторів наук у 2012 р. зросла з 2,3% до 5,2%; окрім того, зросла відносна кількість групи старше 70 років, з 12,9% у 2000 р. до 25,6% у 2012 р. Відносна кількість докторів наук у вікових групах 41–50 років, 51–55, 56–60 та 61–70 років за період 2000–2012 рр. зменшилась.

Кандидати наук, які захистили дисертацію в галузі медичних наук, склали станом на 2012 р. 13,1% від загальної чисельності, кількість докторів медичних наук – 17,8% серед загальної кількості.

Загальна кількість виконавців наукових та науково-технічних робіт в медичній галузі науки, станом на 2012 р. складала 6152 особи. Серед них кількість дослідників, які мають науковий ступінь доктора наук складала 742 особи, кандидатів наук – 1702. Відносна кількість дослідників-жінок, які працювали у наукових установах медичної галузі науки, станом на 2012 р., складала 64,4% (серед кандидатів наук відносна кількість жінок становила 66,1 %, серед докторів наук – 42,3%).

Серед 31 кафедри вищих навчальних закладів України, які спеціалізуються на галузі психіатрії, наркології та медичної психології (з їх числа до назв 2 кафедр психіатрію включено у вигляді курсу), 26 кафедрами було надано відомості, необхідні для аналізу виконання дисертаційних робіт (табл. 4). Враховуючи, що 2 кафедрами було надано інформацію у неповному обсязі, подальший аналіз проводився відносно 117 дисертаційних робіт, які виконувались на 24 кафедрах 16 вищих медичних навчальних закладів України за період 2010–2012 рр. та I півріччя 2013 рр.

Не було надано інформацію наступними кафедрами ВНЗ: кафедрою медичної психології та психіатрії Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова МОЗ України, кафедрою неврології, психіатрії, рефлексо- і мануальної терапії, ЛФК та спортивної медицини Київського медичного університету Української асоціації народної медицини, кафедрою неврології, нейрохірургії та психіатрії медичного факультету Ужгородського національного університету, кафедрою психіатрії, наркології, неврології та медичної

психології медичного факультету Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, кафедрою нейрохірургії та неврології з курсами психіатрії, наркології, дерматовенерології, професійних хвороб, клінічної імунології, алергології Медичного інституту Сумського державного університету. Кафедрою психіатрії, наркології та медичної психології Державного ВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» та кафедрою дитячої, соціальної та судової психіатрії Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика інформацію, необхідну для аналізу, було надано не в повному обсязі.

Серед 117 проаналізованих дисертаційних досліджень, які виконувались протягом 2010–2012 рр. та I півріччя 2013 р., 43 дисертації було захищено у зазначений період, 31 дисертацію було заплановано до захисту у зазначений період, але інформації щодо їх захисту не було надано, 43 дисертаційних роботи заплановано до захисту у 2014 році та пізніше.

Більша кількість дисертаційних робіт, які виконувались протягом 2010–2012 рр. та I півріччя 2013 р. були виконані на кафедрах: сексології та медичної психології Харківської медичної академії післядипломної освіти (30 дисертацій), психіатрії, наркології та медичної психології Харківського національного медичного університету (13 дисертацій), психотерапії Харківської медичної академії післядипломної освіти (10 дисертацій), психіатрії, наркології та медичної психології вищого державного закладу України «Українська медична стоматологічна академія» (5 дисертацій) та психіатрії і психотерапії факультету післядипломної освіти Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького (5 дисертацій). Іншими кафедрами було надано інформацію щодо виконання протягом зазначеного періоду менше ніж 5 дисертаційних робіт.

Серед захищених було 32 дисертаційні роботи на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук (з них 19 – за спеціальністю «Психіатрія», 2 – за спеціальністю «Наркологія» і 11 – за спеціальністю «Медична психологія» (медичні науки)) та 11 – доктора медичних наук (з них 2 – за спеціальністю «Психіатрія», 3 – за спеціальністю «Наркологія» і 6 – за спеціальністю «Медична психологія» (медичні науки)).

З числа дисертацій, захист яких планувався до кінця 2013 року, було 27 дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук (з них 19 – за спеціальністю «Психіатрія» і 8 – за спеціальністю «Медична психологія» (медичні науки)) та 4 – доктора медичних наук (з них всі – за спеціальністю «Медична психологія» (медичні науки)).

Серед дисертаційних робіт, які заплановано до захисту у 2014 р. та пізніше, було 36 дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук (з них 21 – за спеціальністю «Психіатрія», 1 – за спеціальністю «Наркологія» і 14 – за спеціальністю «Медична психологія» (медичні науки)) та 7 – доктора медичних наук (з них 5 – за спеціальністю «Психіатрія» і 2 – за спеціальністю «Медична психологія» (медичні науки)).

Таблиця 4

Дисертаційні роботи за спеціальностями «Психіатрія», «Наркологія» та «Медична психологія» (медичні науки) у 2010-2013 рр. – за даними вищих навчальних закладів України

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Темі НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
1	Буквинський державний медичний університет	нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С. М. Савенка	ПАШКОВ-СЬКИЙ Валерій Мелентійович, д. мед. н., проф.	Принципи патогенетичного лікування захворювань нервової системи різної етіології з урахуванням особливостей їх патогенезу та психічних розладів (2010-2014)	Соціальна інтеграція осіб молодого віку (медико-психологічні аспекти)	К. мед. н.	Медична психологія	дані не надано	д. мед. н., проф. Луденко О. Г.
2	Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова МОЗ України	психіатрії та наркології	РИМША Софія Віталіївна, д. мед. н., проф.	1. Патоморфоз емоційно-вольових коморбідних розладів на сучасному етапі (2007-2012) 2. Наукове обґрунтування діагностичних та лікувальних-реабілітаційних заходів при ендогенних та екзогенно-органічних психотичних та непсихотичних психічних розладах (2013-2017)	Клініко-психопатологічні особливості непсихотичних психічних розладів при ревматоїдному артриті та їх комплексна корекція	К. мед. н.	Медична психологія	2016 (заплан.)	д. мед. н., проф. Пшук Н. Г.
3	Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова МОЗ України	медичної психології та психіатрії	ПШУК Наталія Григорівна, д. мед. н., проф.	дані не надано	Якість ремісії при шизофренії та її фармакологічне забезпечення	К. мед. н.	Психіатрія	2012	дані не надано
					Особливості стигматизації при розладах психотичного регістру у осіб, що страждають психічними захворюваннями та проживають на території Вінницької області	К. мед. н.	Психіатрія	2014 (заплан.)	д. мед. н., проф. Римша С. В.
					Система психо-соціальної реабілітації хворих з первинним епізодом шизофренії	Д. мед. н.	Психіатрія	2016 (заплан.)	д. мед. н., проф. Михайлов Б. В., д. мед. н., проф. Римша С. В.
					Особливості психофармакотерапії та медико-психологічної реабілітації хворих на шизофренію	К. мед. н.	Психіатрія	2015 (заплан.)	д. мед. н., проф. Римша С. В.
					дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Темі НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
4	Державний заклад «Львівський національний університет імені Івана Франка» України»	психіатрії, загальної та медичної психології	СПРІНА Ірина Дмитрівна, д. мед. н., проф.	1. Роль сомато-психічних взаємодій у генезі психічної і соціально-психологічної дезадаптації осіб із соматичними порушеннями (2004-2010) 2. Особливості психо-соматичних та сомато-психологічних взаємодій у патогенезі дезадаптаційної поведінки хворих (2012-2014)	Динаміка когнітивних розладів у хворих на скроневу епілепсію, резистентну до протиепілептичних препаратів, на різних етапах відновного лікування	К. мед. н.	Психіатрія	2012	д. мед. н., проф. Спіріна І. Д.
5		психіатрії ФПО	ЮР'ЄВА Людмила Миколаївна, д. мед. н., проф.	1. Клініко-експериментальне вивчення психічних розладів при психогенних, соматогенних та органічних пароксизмальних психічних захворюваннях та залежної поведінки і розробка психокорекційних, психопрофілактичних та лікувально-реабілітаційних програм з метою підвищення якості життя психічно хворих та медичних працівників (2000-2011) 2. Особливості діагностики та лікувально-реабілітаційних заходів у хворих з невротичними, афективними та органічними психічними розладами (2013-2015)	Особливості клініки та терапії депресивних розладів у хворих на ішемічну хворобу серця, що перенесли стентування коронарних артерій	К. мед. н.	Психіатрія	2011	дані не надано
					Психічні та поведінкові розлади у осіб страждаючих від опіоїдної залежності які ВІЛ інфіковані (клініка та реабілітація)	К. мед. н.	Психіатрія	дані не надано	дані не надано
					Психокорекція та профілактика психічної дезадаптації у осіб, зайнятих у галузі правоохоронної діяльності	К. мед. н.	Психіатрія	дані не надано	дані не надано
					Діагностика та терапія соматоформних порушень у хворих з психічними розладами	К. мед. н.	Психіатрія	дані не надано	дані не надано

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
6	Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	психіатрії, наркології та медичної психології	АБРАМОВ Володимир Андрійович, д. мед. н., проф.	1. Медико-соціальна реабілітація на різних етапах шизофренії з урахуванням гендерно-вікових особливостей (2008-2011) 2. Клінічні, нейрофізіологічні, патопсихологічні та соціально-психологічні вивчення перших психотичних епізодів, і розробка системи профілактики й ранньої психосоціальної реабілітації (2012-2014)	Рання реабілітація хворих на шизофренію (біопсихосоціальна модель) Перший психотичний епізод: клініко-функціональний прогноз, система екзистенціально-особистісного відновлення хворих	Д. мед. н. Д. мед. н.	Психіатрія Психіатрія	2010 2014 (заплан.)	д. мед. н., проф. Абрамов В. А. д. мед. н., проф. Абрамов В. А.
7		психіатрії, психотерапії, медпсихології і наркології ФПО	БАБЮК Ігор Олександрович, д. мед. н., проф.	Удосконалення діагностики, лікування та профілактики психічних розладів у клініці внутрішніх хвороб та акушерства і гінекології (2010-2013)	Невротичні і пов'язані зі стресом розлади у вагітних (клініко-патопсихологічний і клініко-динамічний аналіз, корекція і профілактика) Клініко-психопатологічні особливості психічних розладів у осіб молодого віку, внаслідок вживання пива, їх діагностика, профілактика та корекція	К. мед. н. К. мед. н.	Психіатрія Психіатрія	2014 (заплан.) дані не надано	д. мед. н., проф. Бабюк І. О. д. мед. н., проф. Табачников О. Ю.
8	Запорізький державний медичний університет	психіатрії, психотерапії, загальної та медичної психології, наркології та сексології	ЧУГУНОВ Вадим Віталійович, д. мед. н., проф.	1. Дослідження впливу не традиційних терапевтичних засобів на церебральну нейродинаміку в комплексному лікуванні судомної форми епілепсії (2007-2011) 2. Патоморфоз психічних захворювань (2012-2015)	Сімейна дезадаптація: причини, механізми розвитку, клінічні прояви, діагностика, система психотерапії і психопрофілактики Непсихотичні психічні розлади в організованій промисловій популяції (діагностика, структура, поширеність, прогноз та система психосоціальної реабілітації) Електросудомна терапія афективних розладів у хворих із залежністю від психоактивних речовин	Д. мед. н. Д. мед. н.	Медична психологія Психіатрія	2012 2016 (заплан.)	д. м. н., проф. Кришталь Є. В., д. м. н., проф. Чугунов В. В. дані не надано
					Психогенна гіперфагія та коморбідні тривожно-депресивні (клінічна, психогенез, психотерапія, психопрофілактика)	К. мед. н. К. мед. н.	Медична психологія	2015 (заплан.) дані не надано	д. мед. н., проф. Чугунов В. В. дані не надано

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
9	Державний ВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»	психіатрії, наркології та медичної психології	ВИННИК Михайло Іванович, д. мед. н., проф.	НДР не виконувалась. Готується до затвердження тема комплексної кафедральної НДР	дані не надано	К. мед. н.	Психіатрія	дані не надано	дані не надано
10	Державна установа «Кримський державний медичний університет ім. С. І. Герасимського» МОЗ України	психіатрії, психотерапії, наркології з курсом загальної та медичної психології	ВЕРБЕНКО Вікторія Анатоліївна, д. мед. н., проф.	1. Клінічний і патогенетичний поліморфізм психічних і поведінкових розладів (2007-2011) 2. Патогенез, діагностика і реабілітація психічних і поведінкових розладів (2012-2016)	Когнітивні порушення у хворих на депресивні розлади у стадії ремісії Клініко-психопатологічні особливості хворих на шизофренію на тлі антипсихотичної терапії в умовах сучасного патоморфозу Клініко-психопатологія і патофизиологічний аналіз ефективності арт-терапії у хворих з першим психотичним епізодом Когнітивні та афективні розлади у пацієнтів з опіойдною залежністю, обтяженою ВІЛ-інфекцією (діагностика, клініка, лікування)	К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н.	Психіатрія Психіатрія Психіатрія	дані не надано 2012 дані не надано	д. мед. н., проф. Вербенко В. А. д. мед. н., проф. Вербенко В. А. д. мед. н., проф. Гуменюк Л. Н. д. мед. н., проф. Вербенко В. А.

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
11	Державний заклад «Луганський державний медичний університет» МОЗ України	психіатрії, наркології та медичної психології	КАЗАКОВА Світлана Євгенівна, д. мед. н., проф.	Пагоморфоз психічних розладів під впливом лікувальних, соціальних та екопатогенних чинників промислового регіону (2010-2015)	Судинні психози (клініко-психологічні особливості, їх прогнозування та перебіг) Генералізований тривожний розлад у похилому віці (діагностика, клініка, механізми формування, лікування) Психічні розлади у хворих інфективних ВІЛ (клініка, діагностика, психокорекція) Сочетаний вплив мелітора та поліоксидонія на клінічну картину соматоформних депресивних розладів	К. мед. н.	Психіатрія	2011	д. мед. н., проф. Казакова С. Є.
12	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	психіатрії, психології та сексології	БІЛОБРИВКА Ростислав Іванович, д. мед. н., доц.	1. Щодо НДР, яка виконувалась у 2010 р., дані не надано 2. Психологічні і фармакологічні основи реабілітації та дестигматизації психічно хворих (2011-2015)	Порушення сексуального здоров'я та функціонування сім'ї при афективних розладах у чоловіків (медико-психологічні аспекти) Особливості астено-депресивних розладів при шизофренії та неврозах, їх динаміка та корекція Терапевтично резистентні депресивні розлади (клінічний патоморфоз, когнітивні, нейрофізіологічні, біохімічні та психосоціальні кореляції, комплексна корекція та реабілітація) Депресії при неврогічних розладах (клініка, діагностика, лікування, профілактика, реабілітація)	Д. мед. н.	Медична психологія	2011	д. мед. н., проф. Влох І. Й.
						К. мед. н.	Психіатрія	2014 (заплан.)	д. мед. н., доц. Білобровка Р. І.
						Д. мед. н.	Психіатрія	2015 (заплан.)	д. мед. н., проф. Маркова М. В.
						К. мед. н.	Психіатрія	2016 (заплан.)	д. мед. н., доц. Білобровка Р. І.

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
13	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	психіатрії і психотерапії ФПО	ФІЛЬЦ Олександр Орестович, д. мед. н., проф.	дані не надано	Психопатологічні, імунологічні та біологічні особливості формування терапевтичних ремісій у пацієнтів, залежних від опіоїдів Взаємозв'язок перебігу параноїдної шизофренії з психологічними особливостями мікросередовища пацієнта Спектр скарг і об'єктивних критеріїв у діагностиці депресії Якісна оцінка ефективності стаціонарних психотерапій Нозогенні реакції при депресії	К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н.	Наркологія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Психіатрія	2010 2011 2014 (заплан.) дані не надано дані не надано	дані не надано дані не надано дані не надано дані не надано дані не надано дані не надано
14	Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця МОЗ України	психіатрії та наркології	НАПРЄСНКО Олександр Костянтинович, д. мед. н., проф.	1. Депресії при невротичних і соматоформних розладах (2009-2011) 2. Медико-соціальна реабілітація при депресії у пацієнтів з основними формами психічних і сомато-неврологічних захворювань (2012-2014)	Патогенетична терапія та реабілітація хворих на алкогольну залежність Непсихотичні психічні розлади у пацієнтів, які перенесли черепно-мозкову травму (клініка, діагностика, лікування) Депресивні та тривожні розлади у хворих на ішемічну хворобу серця (діагностика, клініка, лікування та профілактика) Внутрішня картина хвороби та реабілітація пацієнтів із параноїчною шизофренією	Д. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н.	Наркологія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Психіатрія	2012 2010 2012 2014 (заплан.)	д. мед. н., проф. Напрєснко О. К. д. мед. н., проф. Напрєснко О. К. д. мед. н., проф. Напрєснко О. К. д. мед. н., проф. Напрєснко О. К. д. мед. н., проф. Напрєснко О. К. д. мед. н., проф. Напрєснко О. К.

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Темі НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
15	Національний медичний університет ім. О. О. Ботомольця МОЗ України	загальної і медичної психології та педагогіки	МАКСИМЕНКО Сергій Дмитрович, д. психол. н., проф.	Особливості долаючої поведінки соматичних хворих (2009-2014)	Особливості життєстійкості у хворих з травмами опорно-рухового апарату та її психокорекція Медико-психологічний супровід дітей з синдромом подразненого кишківника Психологічні чинники виникнення та перебігу цукрового діабету 2 типу Психоемоційний стан жінок із загрозою невиношування вагітності	К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н.	Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія	дані не надано 2012 2016 (заплан.) 2014 (заплан.)	д. мед. н., с. н. с. Хаустова О. О. д. психол. н., проф. Максименко С. Д. д. психол. н., проф. Максименко С. Д. д. психол. н., проф. Максименко С. Д.
16	Одеський національний медичний університет	психіатрії, наркології, з курсом медичної психології	БІТЕНСЬКИЙ Валерій Семенович, член кор. НАМН України, д. мед. н., проф.	1. Соціально-стресові (ноогенні) психічні поведінкові розлади, класифікація, етіо-патогенез, терапія (2010-2012) 2. Проблеми паліативної допомоги в психіатрії, наркології, медичній психології (2013-2016)	Клініко-психопатологічна характеристика та корекція психічних розладів у жінок в умовах соціальної ізоляції Патологічна схильність до азартних ігор (клініка, терапія, профілактика та реабілітації) Клініко-патогенетичні аспекти та терапія залежності від тютюнопаління	К. мед. н. Д. мед. н.	Психіатрія Наркологія	2013 2011	д. мед. н., проф. Бітенський В. С. д.мед.н., с.н.с. Ревенюк О.А.
17	Одеський національний медичний університет	соціальної допомоги, медичної та загальної психології	АЙМЕДОВ Констянтин Володимирович, д. мед. н., доц.	Соціально-психологічні, клінічні аспекти психічних та поведінкових розладів: діагностика, терапія, профілактика (2013-2017)	Психічні та поведінкові розлади в осіб з комп'ютерною залежністю (лікування і реабілітація)	К. мед. н.	Психіатрія	дані не надано	д. мед. н. Аймедов К. В.

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
18	Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського	неврології, психіатрії, наркології та медичної психології	ШКРОБОТ Світлана Іванівна, д. мед. н., проф.	1. Особливості клініки параноїдної форми шизофренії, обтяженої соматичною патологією (2010-2012) 2. Клініко-психопатологічні особливості пацієнтів на параноїдну форму шизофренії в процесі лікування класичними та атипичними нейролептиками (2013-2017)	Синдромогенез параноїдної шизофренії, коморбідної з соматичною патологією Структура і динаміка когнітивних порушень у хворих параноїдної форми шизофренії в процесі лікування класичними і атипичними нейролептиками	К. мед. н.	Психіатрія	2012	д. мед. н., проф. Чабан О. С.
19	Вищий державний навчальний заклад «Українська медична стоматологічна академія»	психіатрії, наркології та медичної психології	СКРИПНІКОВ Андрій Миколайович, д. мед. н., проф.	1. Депресії при основних формах психічної та сомато-неврологічної патології (2006-2012) 2. Клініко-психопатологічна характеристика, патоморфоз та лікування депресивних станів з ураженням біологічних ритмів (2009-2013) 3. Сексуальна дезадаптація подружньої пари при епілепсії у чоловіка та її корекція з ураженням індивідуального хронотипу (2011-2014) 4. Клініко-психопатологічні та патопсихологічні характеристики пацієнтів з шизофренією та шизофреноподібними психозами, поєднаними з вживанням канабіноїдів (2013-2016)	Патогенетична терапія та реабілітація хворих на алкогольну залежність Непсихотичні психічні порушення в осіб з дефектами та деформаціями зовнішнього носа та їх психотерапевтична корекція Клініко-психопатологічна характеристика, патоморфоз та лікування депресивних станів з ураженням біологічних ритмів Сексуальна дезадаптація подружньої пари при епілепсії у чоловіка та її корекція з ураженням індивідуального хронотипу Клініко-психопатологічні та патопсихологічні характеристики пацієнтів з шизофренією та шизофреноподібними психозами, поєднаними з вживанням канабіноїдів	Д. мед. н.	Наркологія	2012	д. мед. н., проф. Напресенко О. К.
						К. мед. н.	Психіатрія	2012	д. мед. н., проф. Скрипніков А. М.
						К. мед. н.	Психіатрія	дані не надано	д. мед. н., проф. Скрипніков А. М.
						К. мед. н.	Психіатрія	2014 (заплан.)	д. мед. н., проф. Скрипніков А. М.
						К. мед. н.	Психіатрія	2016 (заплан.)	д. мед. н., проф. Скрипніков А. М.

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
20		психіатрії, наркології та медичної психології	КОЖИНА Ганна Михайлівна, д. мед. н., проф.	1. Психосоціальні програми в системі реабілітації психічно хворих (2012-2014) 2. Вивчення закономірностей формування та розробка методів профілактики суїцидальної поведінки у хворих на депресивні розлади (2013-2014)	Емоційні розлади при психосоматичних захворюваннях в осіб молодого віку (система прогнозування, психотерапевтичної корекції та реабілітації) Непсихотичні психічні порушення у осіб, що перенесли інфаркт міокарда та мозковий інсульт Шизофренія у жінок молодого віку (типологія і динаміка з урахуванням впливу геліогеомагнітних факторів) Клініко-психопатологічні та соціально-психологічні особливості формування тривожних та депресивних реакцій у осіб молодого віку Депресивні розлади у жінок, які перебувають в умовах пенітенціарної системи Клініко-психопатологічні особливості, лікування та реабілітація жінок хворих на параноїдну шизофренію на тлі абдомінального ожиріння Емоційні та когнітивні розлади у хворих на дисциркуляторну енцефалопатію (діагностика, корекція, профілактика) Психосоціалізація в системі реабілітації хворих на шизофренію Когнітивні та афективні розлади внаслідок вживання психостимуляторів у осіб молодого віку	К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н.	Медична психологія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Психіатрія	2011 2012 дані не надано дані не надано дані не надано дані не надано 2014 (заплан.) 2015 (заплан.) 2014 (заплан.) 2014 (заплан.)	д. мед. н., проф. Гавенко В. Л. д. мед. н., проф. Гавенко В. Л. д. мед. н., проф. Гавенко В. Л. д. мед. н., проф. Гавенко В. Л. д. мед. н., проф. Кожина Г. М. д. мед. н., проф. Кожина Г. М. д. мед. н., проф. Кожина Г. М. д. мед. н., проф. Кожина Г. М. д. мед. н., проф. Кожина Г. М.

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
20	Харківський національний медичний університет МОЗ України	психіатрії, наркології та медичної психології	КОЖИНА Ганна Михайлівна, д. мед. н., проф.	1. Психосоціалні програми в системі реабілітації психічно хворих (2012-2014) 2. Вивчення закономірностей формування та розробка методів профілактики суїцидальної поведінки у хворих на депресивні розлади (2013-2014)	Психосоціална реабілітація хворих на біполярний афективний розлад 2. Вивчення закономірностей формування та розробка методів профілактики суїцидальної поведінки у хворих на депресивні розлади (2013-2014) Арт-терапія у комплексному лікуванні хворих на рекурентний депресивний розлад Клініка, діагностика та психотерапевтична корекція розладів адаптації у жінок, що народили недоношену дитину	К. мед. н.	Психіатрія	2015 (заплан.)	д. мед. н., проф. Кожина Г. М.
21	Національна медична академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика	психіатрії	КУЗНЕЦОВ Валерій Миколайович, к. мед. н., проф.	Методи і форми реабілітації різних контингентів психічно хворих (2010-2014)	Медико-соціална реабілітація пацієнтів, які страждають на шизофренію, в процесі надання стаціонарної та амбулаторної психіатричної допомоги в примусовому порядку Психіатрична допомога в примусовому порядку (критерії надання, клініка, терапія) Медико-соціална реабілітація осіб з психотичними розладами внаслідок органічного ураження головного мозку судинного генезу	К. мед. н.	Психіатрія	2011	к. мед. н., проф. Кузнецов В. М.
22	Національна медична академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика	дитячої, соціалної та судової психіатрії	МІШИЄВ Вячеслав Данилович, д. мед. н., проф.	Диференційні критерії оцінки стану соціалного функціонування хворих на різні види психічної патології на етапі закінчення стаціонарного лікування (2010-2014)	Психіатрична реабілітація осіб з психотичними розладами внаслідок органічного ураження головного мозку судинного генезу дані не надано дані не надано дані не надано	К. мед. н.	Психіатрія	2012	к. мед. н., проф. Кузнецов В. М.
					Медико-соціална реабілітація осіб з психотичними розладами внаслідок органічного ураження головного мозку судинного генезу дані не надано	К. мед. н.	Психіатрія	2014 (заплан.)	к. мед. н., проф. Кузнецов В. М.
					дані не надано	К. мед. н.	Психіатрія	дані не надано	д. мед. н., проф. Мішиєв В. Д.
					дані не надано	К. мед. н.	Психіатрія	дані не надано	д. мед. н., проф. Мішиєв В. Д.
					дані не надано	К. мед. н.	Медична психологія	дані не надано	дані не надано

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
23	Харківська медична академія післядипломної освіти	психіатрії	КОЗІДУБОВА Валентина Михайлівна, д. мед. н., проф.	1. Сучасні аспекти вивчення психічних розладів органічного генезу та їх диференційна діагностика з ендогенними захворюваннями (2005-2010) 2. Розробка системи психодіагностики, диференційованої терапії і психокорекції розладів при ендогенній, резидуально-органічній та соматогенній психічній патології (2011-2016)	Медико-психологічні критерії диференціації екзогенних і ендогенно-процесуальних психічних розладів та принципи їх корекції Психопатологічні та патофизиологічні особливості гіперкінетичних розладів у дітей та їх корекція Патопсихологічні та психопатологічні особливості психічних розладів у хворих на ревматоїдну патологію та їх психокорекція	Д. мед. н. К. мед. н. К. мед. н.	Медична психологія Медична психологія Медична психологія	2012 2010 дані не надано	д. мед. н., проф. Козідубова В. М. дані не надано д. мед. н., проф. Долуда С. М.
24		наркології	СОСІН Іван Кузьмич, д. мед. н., проф.	1. Об'єктивізація діагностики і нові підходи до лікування і реабілітації патологічної залежності та коморбідних станів в наркології (2008-2012) Розпочата пошукова тема НДР для планування з 2014 року нової теми на п'ятирічний термін	Опійна залежність: клініко-патогенетичні, епідеміологічні, патофизиологічні аспекти, методи лікування і профілактики	Д. мед. н.	Наркологія	2013	д. мед. н., проф. Соснін І. К.
25		психотерапії	МИХАЙЛОВ Борис Володимирович, д. мед. н., проф.	Непсихотичні психічні розлади у хворих на серцево-судинні і судинно-мозкові захворювання (2008-2013)	Медико-психологічна та нейрофізіологічна характеристика соматоформних розладів у амбулаторно-поліклінічній практиці та принципи їхньої терапії Клініко-психологічна, клініко-фізіологічна, психофеноменологічна характеристика реактивних особистісних реакцій у процесі психотерапії у хворих психосоматичними розладами	К. мед. н.	Психіатрія	дані не надано	д. мед. н., проф. Михайлов Б. В.

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
25		психотерапії	МИХАЙЛОВ Борис Володимирович, д. мед. н., проф.		Медико-психологічний моніторинг осіб молодого віку з вегетативними соматоформними розладами Порівняльна характеристика порушень емоційної сфери в структурі афективних та невротичних розладів Непсихотичні психічні розлади у вагітних жінок (клініка, діагностика та принципи психотерапії) Непсихотичні психічні розлади у хворих на ішемічну хворобу серця і принципи їх медико-психологічної корекції Реакції дезадаптації у школярів старших класів спеціалізованих і загальноосвітніх шкіл (клініка, діагностика, механізми формування, принципи відновлювальної терапії і профілактики) Вивчення сучасних клінічних проявів тривожно-депресивних розладів, патогенетичних механізмів їх розвитку, та розробка критеріїв діагностики, прогнозу перебігу та принципів терапії і реабілітації Невідкладні стани при психосоматичній патології (феноменологія та патогенетичні механізми, та їх психокорекція) Емоційні порушення у хворих з аддиктивною поведінкою	К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н.	Медична психологія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Психіатрія Медична психологія Психіатрія	2011 дані не надано 2012 дані не надано дані не надано дані не надано дані не надано дані не надано	д. мед. н., проф. Михайлов Б. В. д. мед. н., проф. Михайлов Б. В. д. мед. н., проф. Михайлов Б. В. д. мед. н., проф. Михайлов Б. В. д. мед. н., проф. Михайлов Б. В. д. мед. н., проф. Михайлов Б. В. д. мед. н., проф. Михайлов Б. В. д. мед. н., проф. Михайлов Б. В. д. мед. н., проф. Михайлов Б. В. д. мед. н., проф. Михайлов Б. В. д. мед. н., проф. Михайлов Б. В. д. мед. н., проф. Михайлов Б. В.

Харківська медична академія післядипломної освіти

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
26		сексології та медичної психології	КРИШТАЛЬ Євгеній Валентинович, д. мед. н., проф.	1. Здоров'я сім'ї. Причини, механізми розвитку, клінічні прояви і система психодіагностики, психокорекції, психопрофілактики його порушень (2007-2011) 2. Порушення здоров'я сім'ї у кризових станах різного генезу. Причини, механізми розвитку, клінічні прояви і система психодіагностики, психокорекції, психопрофілактики (2012-2016)	Медико-психологічна реабілітація жінок, які перенесли оперативні втручання на внутрішніх статевих органах Подружнє дезадаптація при розладах особистості у жінок Медико-психологічний супровід сім'ї, яка виховує дитину з порушенням психічного розвитку Психосоціальна дезадаптація у хворих на сурдомутизм (механізми розвитку, варіанти перебігу, психотерапія) Подружнє дезадаптація. Причини, механізми розвитку, принципи діагностики та психокорекція Особливості сексуальної аверсії у подружжя та її психокорекція Дезадаптація подружжя літнього віку та її психокорекція Оптимізація сімейної психотерапії в комплексному лікуванні хворих на параноїдну шизофренію Медико-психологічна допомога особам, які здійснюють догляд за інкурабельними онкологічними хворими в умовах паліативної медицини	Д. мед. н. Д. мед. н. Д. мед. н. Д. мед. н. Д. мед. н. Д. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н.	Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія Психіатрія Медична психологія	дані не надано дані не надано 2010 2010 дані не надано 2011 2010 2010 2011	д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Маркова М. В. д. мед. н., проф. Чугунов В. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В., д. мед. н., проф. Чугунов В. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Маркова М. В.

Харківська медична академія післядипломної освіти

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
26		сексології та медичної психології	КРИШТАЛЬ Євгеній Валентинович, д. мед. н., проф.		Психологічна корекція сексуальних розладів у чоловіків	К. мед. н.	Медична психологія	2011	д. мед. н., проф. Маркова М. В.
					Порушення здоров'я сім'ї при гіпертензивній енцепалопатії у чоловіків та її психотерапевтична корекція	К. мед. н.	Медична психологія	2011	д. мед. н., проф. Луценко О. Г.
					Медико-психологічна допомога онкологічним хворим, які перенесли хірургічне втручання формуванням кишкової стоми	К. мед. н.	Медична психологія	2012	д. мед. н., проф. Кришталь Є. В.
					Система медико-психологічної допомоги хворим з хронічним вірусним гепатитом в умовах стаціонарного лікування	К. мед. н.	Медична психологія	2012	д. мед. н., проф. Федак Б. С.
					Порушення здоров'я сім'ї при депресивних розладах різного генезу у жінок (причини, механізми розвитку, клініка, психокорекція, психопрофілактика)	Д. мед. н.	Медична психологія	дані не надано	д. мед. н., проф. Кришталь Є. В.
					Медико-психологічний супровід родини, в якій дитина страждає на онкологічне захворювання	Д. мед. н.	Медична психологія	2015 (заплан.)	д. мед. н., проф. Маркова М. В.
					Терапевтично резистентні депресивні розлади (клінічний патоморфоз, когнітивні, нейрофізіологічні, біохімічні та психосоціальні кореляції, комплексна корекція та реабілітація)	Д. мед. н.	Медична психологія	2015 (заплан.)	д. мед. н., проф. Маркова М. В.
					Медико-психологічний супровід системи «мати-дитина» за різних умов виховування	К. мед. н.	Медична психологія	дані не надано	д. мед. н., проф. Кришталь Є. В.
					Медико-психологічне супроводження хворих на вперше діагностований туберкульоз легень	К. мед. н.	Медична психологія	2014 (заплан.)	д. мед. н., проф. Кришталь Є. В.

Харківська медична академія післядипломної освіти

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
26		сексології та медичної психології	КРИШТАЛЬ Євгеній Валентинович, д. мед. н., проф.		Аутоагресивна поведінка у дітей підліткового віку (клініка, психопрофілактика, психокорекція) Порушення сексуального здоров'я та подружньої взаємодії при ендометріозі у жінок Деадаптація членів сім'ї хворого на параноїдну шизофренію (клініка, діагностика, психокорекція) Медико-психологічна корекція емоційних і когнітивних порушень у хворих на невротичні і неврозоподібні тривожні розлади Сімейне функціонування при хронічному простатиті та методи психотерапевтичної корекції Клініко-психологічні особливості дезадаптації у жінок, які перенесли мастектомію та її психологічна корекція Психологічні особливості чоловіків, хворих на хронічних панкреатит алкогольної етіології та їх психокорекція Медико-психологічна реабілітація жінок, які перенесли ішемічний інсульт (особистісні та сімейні аспекти) Порушення життєдіяльності сім'ї при безплідді у чоловіків (психопрофілактика та психокорекція) Порушення життєдіяльності ВІЛ-інфікованої партнерської пари та її медико-психологічний супровід	К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н. К. мед. н.	Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія Медична психологія	2014 (заплан.) 2014 (заплан.) 2015 (заплан.) 2015 (заплан.) 2014 (заплан.) дані не надано дані не надано дані не надано дані не надано дані не надано 2014 (заплан.)	д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В. д. мед. н., проф. Кришталь Є. В.
									Харківська медична академія післядипломної освіти

Продовження табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
26	Харківська медична академія післядипломної освіти	сексологія та медичної психології	КРИШТАЛЬ Євгеній Валентинович, д. мед. н., проф.		Медико-психологічний супровід пацієнтів з сечокам'яною хворобою єдиної нирки Медико-психологічний супровід підлітків, хворих на соматоформну вегетативну дисфункцію, на етапі стаціонарного лікування	К. мед. н. К. мед. н.	Медична психологія Медична психологія	2014 (заплан.) 2014 (заплан.)	д. мед. н., проф. Маркова М. В. д. мед. н., проф. Маркова М. В.
27	Запорізька медична академія післядипломної освіти	сімейної медицини з курсами дерматовенерології та психіатрії	КОШЛЯ Володимир Іванович, д. мед. н., проф.	НДР не виконувалась	Субкортикальна судинна деменція: клінічна структура захворювання на етапах розвитку, нейробіологічні маркери прогресування та ефективності терапії	Д. мед. н.	Психіатрія	2016 (заплан.)	д. мед. н., проф. Чабан О. С.
28	Київський МУ Української асоціації народної медицини	неврології, психіатрії, рефлексотерапії, ЛФК та спортивної медицини	ДЗЮБ Григорій Констянтинович, д. мед. н., проф.	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано

Закінчення табл. 4

№ з/п каф.	ВНЗ	Назва кафедри	Завідуючий кафедрою	Теми НДР, які виконувались на кафедрі у 2010-2013 рр.	Назва дисертації	Науковий ступінь	Спеціальність	Рік захисту	Наук. керівник / консультант
29	Медичний інститут Сумського державного університету	нейрохірургії та неврології з курсами психіатрії, наркології, дерматовенерології, професійних хвороб, клінічної імунології, алергології	ПОТАПОВ Олександр Олександрович, д. мед. н., проф.	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано
30	Ужгородський НУ (медичний факультет)	неврології, нейрохірургії та психіатрії	СМОЛАНКА Володимир Іванович, д. мед. н., проф.	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано
31	Харківський НУ ім. В. Н. Каразіна (медичний факультет)	психіатрії, наркології, неврології та медичної психології	ПОНО- МАРЬОВ Володимир Іванович, д. мед. н., проф.	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано	дані не надано

* Дані таблиці сформовані за інформацією, яка була представлена з регіонів. За правильність наведеної в таблиці інформації автори відповідальність не несуть.

Отже, серед 117 дисертаційних робіт, що виконувались у ВНЗ протягом 2010-2013 рр., було 95 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук та 22 – на здобуття наукового ступеня доктора наук. За спеціальностями дисертаційні роботи розподілялись наступним чином: за спеціальністю «Психіатрія» – 66 дисертацій, за спеціальністю «Наркологія» – 6, за спеціальністю «Медична психологія» (медичні науки) – 45 дисертаційних робіт.

Серед дисертацій за спеціальністю «Психіатрія» у 16 дисертаційних дослідженнях розроблялись проблемні аспекти шизофренії, у 12 – депресії, у 8 дисертаціях – непсихотичні психічні розлади при різних захворюваннях та станах, у 5 – розлади адаптації, у 4 – психосоматичні та соматоформні розлади. Окрім того, 6 дисертацій розглядали проблеми психічних розладів у осіб із залежними станами, по 3 роботи – афективні розлади та перший психотичний епізод, по 2 дисертаційних дослідження – проблеми епілепсії, судинних психозів, тривожно-депресивних розладів, психічних розладів у ВІЛ-інфікованих та проблемні питання застосування примусових психіатричних заходів. По 1 дисертації вивчали біполярний афективний розлад, генералізований тривожний розлад та енцефалопатію.

Серед дисертацій за спеціальністю «Наркологія» у 3 дисертаціях розроблялись проблеми опіоїдної залежності і по одній дисертації – алкогольної залежності, тютюнопаління та схильності до азартних ігор.

У дисертаціях за спеціальністю «Медична психологія» (медичні науки) розглядались проблеми медико-психологічного супроводу, психологічної та психотерапевтичної корекції, медико-психологічної реабілітації

осіб, які хворіють на екзогенні, ендогенні та психогенні психічні розлади, шизофренію, депресивні розлади, соматоформні та психосоматичні розлади, гіперкінетичні розлади, гепатит, панкреатит, цукровий діабет, гостре порушення мозкового кровообігу, онкологічні захворювання, ревматоїдну патологію, сечокам'яну хворобу, простатит, туберкульоз тощо. Також розроблялись проблеми надання медико-психологічної допомоги особам з аутоагресивною поведінкою, ВІЛ-інфікованим, особам, які перенесли оперативні втручання, перенесли травми опорно-рухового апарату, пацієнтам з особистісними розладами, з сурдомутизмом та інші. Варто також зазначити, що у 5 дисертаційних роботах розроблялись аспекти психокорекційної роботи особам з порушеннями сексуального здоров'я, а 16 дисертаційних робіт були присвячені проблемам забезпечення медико-психологічної допомоги на рівні сім'ї пацієнта.

Проведений аналіз виявив значний потенціал у сфері підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів за спеціальностями «Психіатрія», «Наркологія» і «Медична психологія» (медичні науки), який інтенсивно реалізується у вигляді підготовки та захисту дисертаційних досліджень – як аспірантами й докторантами, так і здобувачами наукових ступенів, які працюють над науковими роботами поза аспірантурою та докторантурою. Незважаючи на суттєве зменшення за останнє десятиріччя чисельності наукових працівників науково-дослідних установ України, зберігається інтерес молодих вчених до виконання власних дисертаційних робіт. Високі стандарти підготовки наукових кадрів є необхідною складовою розвитку конкурентоспроможності нашої держави.

ВЫПОЛНЕНИЕ ДИССЕРТАЦИОННЫХ РАБОТ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТЯМ «ПСИХИАТРИЯ», «НАРКОЛОГИЯ» И «МЕДИЦИНСКАЯ ПСИХОЛОГИЯ» (МЕДИЦИНСКИЕ НАУКИ) В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ УКРАИНЫ ЗА ПЕРИОД 2010-2013 ГГ.

И. Я. Пинчук, Р. М. Богачев, М. С. Осичук, С. С. Шум, А. А. Суховей

В статье представлен анализ выполнения 117 диссертационных работ по специальностям «Психиатрия», «Наркология» и «Медицинская психология» (медицинские науки) на 24 кафедрах 16 высших медицинских учебных заведений Украины за период 2010-2013 гг., проведенный Украинским НИИ социальной и судебной психиатрии и наркологии МЗ Украины, который является главным учреждением в сфере социальной и судебной психиатрии. Кроме того, рассматриваются современные проблемы подготовки научных и научно-педагогических кадров.

Ключевые слова: диссертация, кандидат медицинских наук, доктор медицинских наук, аспирантура, докторантура, психиатрия, наркология, медицинская психология

PERFORMING DISSERTATIONAL WORKS IN THE FIELD OF «PSYCHIATRY», «NARCOLOGY» AND «MEDICAL PSYCHOLOGY» (MEDICAL SCIENCES) IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF UKRAINE FOR THE PERIOD 2010-2013

I. Y. PINCHUK, R. M. BOGACHEV, M. S. OSYCHUK, S. S. SHUM, O. O. SUKHOVIY

The article analyzes the fulfilling of 117 dissertational works in the field of «Psychiatry», «Narcology» and «Medical psychology» (medical sciences) in 24 departments of 16 higher medical educational institutions in Ukraine for the period 2010-2013. The survey is conducted by Ukrainian Institute of Social and Forensic Psychiatry and Narcology, Ministry of Health of Ukraine, which is the principal agency in the field of social and forensic psychiatry. The article also considers modern problems of scientific and scientific-pedagogical personnel training.

Key words: dissertation, PhD in Medicine, Doctor of Medicine, postgraduate, doctoral, psychiatry, narcology, medical psychology